

(/)

Vyhledat

EN (/?LANG=EN)

Úvodní stránka (/) / Struktura (/struktura-1016.html)

/ Regionální a národnostní kultura (/regionalni-a-narodnostni-kultura-1243.html)

/ Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky

Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky

Kulturní dědictví (/kulturni-dedictvi-1121.html)
Profesionální umění (/profesionalni-umeni-1122.html)
Literatura a knihovny (/literatura-a-knihovny-1123.html)
Média a audiovize (/media-a-audiovize-13.html)
Autorské právo (/autorske-pravo-15.html)
Zahraniční vztahy (/zahranicni-vztahy-16.html)
Evropské záležitosti (/evropske-zalezitosti-17.html)
Výzkum a vývoj (/vyzkum-a-vyvoj-18.html)
Círky a náboženské společnosti (/cirkve-a-nabozenske-spolecnosti-12.html)
Regionální a národnostní kultura (/regionalni-a-narodnostni-kultura-1243.html)

byl zřízen příkazem ministra č. 41/2008 a novelizován příkazem ministryně č. 45/2012 v souladu s usnesením vlády České republiky ze dne 5. ledna 2011 č. 11 ke Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice a v rámci implementace Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví, jejíž smluvní stranou je Česká republika od roku 2009.

Hlavním účelem Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky je ochrana, zachování, identifikace, rozvoj a podpora nemateriálního kulturního dědictví na území České republiky. Seznam je pravidelně aktualizován a zapsané statky pravidelně dokumentovány.

Ministr kultury Luďomír Zorálek schválil dne 13. prosince 2019 zápis dalších dvou statků tradiční lidové kultury (položky 27/2019 a 28/2019).

Seznam obsahuje k 1.1. 2020 tyto položky:

Pořadové číslo položky	Název statku	Navrhovatel
1/2009	Slovácký verbuňk	Národní ústav lidové kultury ve Strážnici
2/2009	Vesnické masopustní obchůzky a masky na Hlinecku	NPÚ – SLS Vysočina, Hlinsko
3/2009	Jízdy králů na Slovácku	Národní ústav lidové kultury ve Strážnici
4/2009	Sokolnictví – umění chovu dravců, jejich ochrany, výcviku a lovu s nimi	Ministerstvo zemědělství
5/2011	Myslivost – plánovitě trvale udržitelné obhospodařování zvěře a jejího prostředí jako přirozená součást života na venkově	Českomoravská myslivecká jednota
6/2012	Valašský odzemek	Valašské muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm

7/2012	Vodění jidáše	Národní památkový ústav, ú.o.p. Pardubice
8/2012	Východočeské loutkářství	Královéhradecký kraj, Pardubický kraj
9/2013	Běh o Barchan	Město Jemnice
10/2014	Technologie výroby modrotisku	Národní ústav lidové kultury ve Strážnici
11/2014	Tradiční léčebné procedury a odkaz V. Priessnitze	Olomoucký kraj
12/2014	České loutkářství – lidové interpretační umění	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, Praha
13/2015	Betlémská cesta v Třešti	Muzeum Vysočiny Třebíč
14/2015	Lidová tradice výroby vánočních ozdob ze skleněných perliček	Muzeum Českého ráje v Turnově
15/2016	Skřipácká muzika na Jihlavsku	Muzeum Vysočiny Třebíč
16/2016	Velikonoční obchůzky s Jidáši na Bučovicku	Masarykovo muzeum v Hodoníně
17/2017	Historický morový průvod v Brtnici	Muzeum Vysočiny Třebíč
18/2017	Milevské maškary	Maškarní sdružení, spolek pro udržování tradic v Milevsku
19/2017	Ůchotnické divadlo v České republice	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, Praha
20/2017	Ruční výroba masopustních masek v Zákupích	Muzeum Českého ráje v Turnově
21/2017	Velikonoční slavnosti Matiček a Ježíškových Matiček na Haně	Olomoucký kraj
22/2017	Tradiční vorařství na řece Vltavě	Vltavan Čechy

23/2018	Technologie pivovarnického bednářství	Plzeňský Prazdroj, a.s.
24/2018	Technologie tkaní čirovatí na Homácku	Národní ústav lidové kultury ve Strážnici
25/2018	Dudácká tradice v ČR	Národní ústav lidové kultury ve Strážnici
26/2018	Ruční výroba žinylkových textilií v Hlinsku	Pardubický kraj a NPÚ – SLS Vysočina, Hlinsko
27/2019	Tradice krajčářství na Vamberecku	Královéhradecký kraj
28/2019	Tradiční hoďy s právem na Uherskohradištsku	Slovácké muzeum, Uherské Hradiště

Do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva (UNESCO) byly zatím zapsány tyto statky:

Slovácký verbuňk (2005), Masopustní občůzky a masky na Hlinecku (2010), Sokolnictví (2010 – přidružení ČR k nadnárodní nominaci koordinované Spojenými arabskými emiráty) Jízdy králů na jihovýchodě České republiky (2011), Slovenské a české loutkářství (2016 – společná nominace Slovenské republiky a České republiky), Modrotisk (2018 – společná nominace České republiky, Maďarska, Německa, Rakouska a Slovenské republiky).

Podmínkou pro zápis do tohoto mezinárodního reprezentativního seznamu je předchozí zápis do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR.

Další informace lze dohledat na www.nulk.cz (<http://www.nulk.cz/>) nebo na www.lidovakultura.cz (<http://www.lidovakultura.cz/>).

Soubory ke stažení

Příkaz č. 41/2008, kterým se zřizuje (/doc/cms_library/prikaz_ministra-1106.pdf) (.pdf, 26.1 kB)

Příkaz ministryně kultury 45-2012 (/doc/cms_library/prikaz-ministryne-kultury-45-2012-1107.pdf) (.pdf, 131.6 kB)

Metodický pokyn pro vedení Seznamu nemateriálních statků TLK ČR čj. MK 83893/2018 (/doc/cms_library/metodicky-pokyn-pro-vedeni-seznamu-nematerialnich-statku-tlk-cr-cj-mk-83893-2018-10037.doc) (.doc, 106.5 kB)

Návrhový a evidenční list - formulář (/doc/cms_library/navrhovy-a-evidencni-list-formular-10038.docx) (.docx, 42.9 kB)

Napište nám

Vaše náměty, komentáře, připomínky a dotazy nezůstanou bez odezvy.

Chci napsat MKČR (<mailto:epodatelna@mkcr.cz>)

(/?lang=en)

Search

CS (/?LANG=CS)

Homepage (/) / Culture (/culture-1016.html?lang=en)
 / Regionální a národnostní kultura (/regionalni-a-narodnostni-kultura-1243.html?lang=en)
 / The List of Intangible Elements of Traditional Folk Culture of the Czech Republic

The List of Intangible Elements of Traditional Folk Culture of the Czech Republic

was established by the order of the Minister No. 41/2008 and amended by the order of the Minister No. 45/2012 in accordance with the decision of the Government of the Czech Republic of 5 January 2011 No. 11 in connection with the Strategy of More Effective Care for Traditional Folk Culture in the Czech Republic and within the scope of the implementation of the Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage whose signatory the Czech Republic is since 2009.

The main objective of the List of Intangible Elements of Traditional Folk Culture of the Czech Republic is the protection, safeguarding, identification, development and support of the intangible cultural heritage on the territory of the Czech Republic.

The National List is updated and the implementation of safeguarding measures of all listed elements is evaluated annually.

On 19 December 2014, the Culture Minister Daniel Herman approved the inscription of another three intangible elements of the traditional folk culture: the Blueprint Manufacturing Technology; Traditional Healing Procedures and the Legacy of Vincenz Priessnitz; and the Czech Puppetry - Folk Performing Art.

As of 1 January 2015, the list includes the following items:

Item Number	Element Name	Applicant
1/2009	Slovácko Verbuňk, recruit dances	National Institute of Folk Culture in Strážnice
2/2009	Shrovetide door-to-door processions and masks in the villages of the Hlinecko area	NHI – Vysočina Open-Air Museum, Hlinsko
3/2009	Ride of the Kings in the Slovácko area	National Institute of Folk Culture in Strážnice
4/2009	Falconry - the art of breeding birds of prey, their protection, training and hunting with them	Ministry of Agriculture
5/2011	Hunting - planned sustainable management of game animals and of their environment as a natural part of life in rural areas	Czech-Moravian Hunting Union
6/2012	Odzemek - Wallachian male solo dance	Wallachian Open Air Museum, Rožnov pod Radhoštěm
7/2012	Easter Saturday door-to-door procession with a masked figure of Judas	National Heritage Institute, Pardubice Branch Office
8/2012	Puppetry in Eastern Bohemia	Hradec Králové Regional Council, Pardubice Regional Council

9/2013	Run for the Barchan – historical festival to commemorate the run of John of Luxemburg’s messengers to Elizabeth of Bohemia	City of Jemnice
10/2014	Blueprint Manufacturing Technology	National Institute of Folk Culture in Strážnice
11/2014	Traditional Healing Procedures and the Legacy of Vincenz Priessnitz	Olomouc regional council
12/2014	Czech Puppetry - Folk Performing Arts	National Information and Consulting Centre for Culture, Praha

On the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity (UNESCO), the following elements have been inscribed so far:

Slovácko Verbuňk (Proclaimed “Masterpiece of the Oral and Intangible Heritage of Humanity” in 2005, incorporated in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity in 2008), Shrovetide door-to-door processions and masks in the villages of the Hlinecko area (2010), Falconry (2012 – the Czech Republic joined the transnational nomination coordinated by the United Arab Emirates), Ride of the Kings in the Slovácko area (2011)

An inscription on the List of Intangible Elements of Traditional Folk Culture of the Czech Republic is a condition for the subsequent inscription on this transnational Representative List.

For further information please go to www.nulk.cz (<http://www.nulk.cz/>) or www.lidovakultura.cz (<http://www.lidovakultura.cz/>).

Downloads

Order of the Minister of Culture No. 41/2008 (/doc/cms_library/order-of-the-minister-of-culture-no-41-2008-2447.doc) (.doc, 75.5 kB)

Order of the Minister of Culture No. 45/2012 (/doc/cms_library/order-of-the-minister-of-culture-no-45-2012-2448.doc) (.doc, 11.5 kB)

Methodological Guidelines for mainting the List Ref. No.70223/02012 (/doc/cms_library/methodological_guidelines_for_mainting_the_list_ref_no_70223-2012-2449.doc) (.doc, 151 kB)

Contact us

We will contact you as soon as possible.

Contact Ministry (<mailto:epodatelna@mkcr.cz>)

[HOME \(/\)](#) |

[INFORMACE O WEBU \(/informace-o-webu-1019.html\)](/informace-o-webu-1019.html)

Connect with us

(<https://www.facebook.com/ministerstvokulturny>)

(<https://www.instagram.com/ministerstvokulturny/>)

(<https://twitter.com/minkulturny?lang=cs>)

(<https://www.youtube.com/channel/UCkil02JKrXB87lvtLyVCzjw/>)

Sokolnictví – žijící lidské dědictví

Národní ústav lidové kultury > Národní seznam > Sokolnictví – žijící lidské dědictví

Sokolnictví – žijící lidské dědictví

30.1.2017 / ZATÍM BEZ KOMENTÁŘE / NÁRODNÍ SEZNAM, SEZNAM UNESCO

Seznam UNESCO: 2010, Národní seznam: 2009

Sokolnictví je zvláštním způsobem lovu zvěře pomocí cvičených dravců, především sokolů, jestřábů či orlů a zahrnuje i další aspekty běžně prováděné sokolníky, zejména odchovy mláďat dravců, ochranu dravců v přírodě, osvětu. Historicky jde o tradiční, specifickou oblast lovectví, která používá své vlastní metody, má svá vlastní zvířata, úlovky a filozofii.

Reprezentativní seznam – Nominační dokumentace Sokolnictví – žijící lidské dědictví   **verze**
CZ   **ENG version**

Národní seznam – Návrhový a evidenční list „Sokolnictví – umění chovu dravců“

Tento způsob lovu vznikl původně k získávání potravy a postupně se jeho význam měnil. Ve středověku sloužil spíše pro zábavu šlechty, zatímco v současnosti se sokolnictví v naší zemi považuje za součást myslivosti a to zejména za součást myslivecké tradice, pokud se jedná o historický způsob lovu.

Dnešní sokolník s ohledem na to, jak se postupně měnil význam sokolnictví, je přítelem dravců, který se vždy angažoval a angažuje v racionální ochraně dravců, zranění dravci z volné přírody u něj najdou odbornou pomoc a je-li to možné, vrací je zpět do přírody.

Sokolnictví na našem území bylo známé již v období Velké Moravy, kdy v 8. a 9. st. je doloženo historicky i archeologicky. Z tohoto období pochází archeologický nález bronzového nákončí opasku s motivem pěšího lovce s dravým ptákem, dále tzv. ptačí spona a stříbrný reliéf se sokolníkem na koni, který se stal znakem českého Klubu sokolníků ČMMJ.

Ze 13. st. pochází doklad o založení osady Sokolí Dvůr (nynější Sokolov), kde poblíž královského hradu Lokte sídlili královští sokolníci, aby byl zachován klid potřebný pro výcvik loveckých dravců. Profesionální sokolníci byli zaměstnanci feudálních pánů, dravce chovali, cvičili a při lovech předváděli. Vzhledem k ostatním poddaným měli výsadní postavení a byli dobře placeni. Bydlívali v blízkosti panských sídel v tzv. sokolnách. Podobně jako Sokolí Dvůr vznikla obec Sokoleč poblíž Poděbrad, která byla také určena pro královské sokolníky. Zde se sokolnictví udrželo až do druhé poloviny 16. st., později bydleli sokolníci se svými dravci v Poděbradech, ve zvláštním domku zvaném sokolárna. Patrně poslední sokolník na panství Poděbrady zemřel v polovině 17. století. Období úpadku od II. poloviny 18. st. posunulo dravce z rukou šlechty spíše do rukou jejich zaměstnanců – myslivců, kteří pro svou potěchu dále drželi dravce a sovy.

Novodobé dějiny počal ve 20-tých letech XX. století psát Bedřich Mensdorff Pouilly, který sokolnickou tradici oživoval lovem s jestřáby a sokoly a popularizoval ji odbornými články. K další propagaci sokolnictví došlo až po r. 1945, o niž se zasloužili MUDr. Jiří Brdička, který dravce choval, a koncem 50-tých let Svatopluk Doubrava, k němuž se dále přidali Jan Kumbera a Ivan Maroši. Sokolnictví začalo vzbuzovat zájem zejména u mladých myslivců, na což reagovalo vedení ČSMS podporou vzniku sokolnické organizace u nás, kterou je Klub sokolníků. Sokolnictví současnosti již není jen o lovu. Jeho nedílnou součástí se stala osvěta, seznamování široké veřejnosti s dravci, jejich biologií a postavením v přírodě, ochrana dravců a jejich profesionální využití zejména při ochraně letišť nebo vinic. Na letištích pracují profesionální sokolníci a se svými dravci předchází často nevyčíslitelným škodám zabráněním pádu letadel po střetu s ptáky. Také osvětu dnes často provádí profesionální sokolníci, kteří prostřednictvím ukázek cvičených dravců odvádějí v této oblasti velké množství práce.

[← Prev Post](#)

[Next Post →](#)

SDÍLET [f](#) [t](#) [G+](#) [p](#) [✉](#)

Komentář k příspěvku

Your comment

Falconry – living heritage of humanity

Národní ústav lidové kultury > National list > Falconry – living heritage of humanity

Falconry – living heritage of humanity

28.8.2019 / NO COMMENTS YET / NATIONAL LIST, UNESCO

UNESCO list: 2010, National list: 2009

Falconry is a special way of hunting wild quarry using trained birds of prey, in particular falcons, hawks and eagles, and it also includes other activities the falconers do, mainly breeding young birds, protection of birds of prey in their natural habitat, and education. Historically, it is a traditional specific field of hunting which uses its own methods, has its own animals, quarry and philosophy.

Reprezentativní seznam – Nominační dokumentace Sokolnictví – žijící lidské dědictví [verze CZ](#) [ENG version](#)

Národní seznam – Návrhový a evidenční list “Sokolnictví – umění chovu dravců”

This way of hunting was originally used as a way of obtaining food, but its meaning changed over times. In the Middle Ages, it served rather to entertain the nobility, while nowadays, falconry is understood as part of game management in our country, especially as part of gamekeeper tradition in terms of historical way of hunting.

The contemporary falconer, due to changing role falconry played in the history, is a friend of the birds of prey, who was and still is engaged in the protection of the birds of prey. Injured birds of prey can find professional help at his; and if it is possible, the falconers return the birds of prey back to the nature.

Falconry was well-known already in the era of the Great Moravian Empire and it is substantiated historically and archaeologically in the 8th and 9th centuries. From that time a bronze guard on the bell with the motif of a walking hunter with the bird of prey, a “bird’s” buckle and a silver relief with a falconer on horse were found as archaeological finds. The latter one has become a symbol of the Czech Club of Falconers. A document on the foundation of a settlement called Sokolí Dvůr [Falcon Courtyard], today’s Sokolov, comes from the 13th century. The settlement near the royal castle of Loket was a seat of royal falconers who could train their bird of prey there. The professional falconers, who were employees of noble lords, bred the birds of prey, trained them and introduced them during hunts. They occupied a privileged position among other serfs and they were well paid. They used to live near the lord’s seats and their settlements often became a basis for later villages and towns. One of them is Sokoleč near the town of Poděbrady, which was built for the royal falconers. The falconry survived there until the second half of the 16th century; then the falconers and their birds of prey lived in Poděbrady, in a special house called “sokolárna – falcons’ house”. The probably last falconer died in the Poděbrady domain in the mid-17th century. The period of decline beginning in the second half of the 18th century moved the birds of prey from the hands of nobility to the hands of their employees – gamekeepers who continued in keeping birds of prey and owls for their pleasure.

The modern history of falconry commenced in the 1920s thanks to Bedřich Mensdorff Pouilly who revitalized the tradition of falconry through hunting with hawks and falcons, and made it popular in his expert articles. The further promotion of falconry came only after 1945, to which contributed MUDr. Jiří Brdička who bred the birds of prey, and Svatopluk Doubrava in the late 1950s, whom Jan Kumbera and Ivan Maroši joined later. Falconry began to arouse interest mainly with young gamekeepers. This interest led to the foundation of the Club of Falconers. The contemporary falconry does not mean any more just hunting. It also includes education as well as introduction of the birds of prey, their biology and position in the nature to the wide public, protection of the birds of prey and their professional use for the protection of airports or vineyards. The professional falconers working at the airport with their birds of prey often prevent incalculable damage caused by plane crash after a collision with bird. The professional falconers also educate those interested, as they demonstrate the work with and of the trained birds of prey, doing an excellent amount of work in this realm

← Prev Post

Next Post →

↻ SHARE f t G+ p e

Post a comment